

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 180, of. 404,
MD-2004, Chișinău, Republica Moldova / Republic of Moldova
бул. Штефан чел Маре 180, оф. 404,
MD-2004, Кишинев, Республика Молдова
+373 22 212 817; info@egalitate.md; www.egalitate.md

DECIZIE
din 31 octombrie 2024
cauza nr. 130/24

Membrii Consiliului participanți la ședința de deliberare:

Ian FELDMAN – președinte
Carolina BAGRIN – membră
Gheorghina DRUMEA – membră
Victorina LUCA – membră
Andrei LUNGU – membru

au examinat, în ședință de audieri publică, susținerile scrise și verbale ale
petiționarei: AAAA,

reclamatei: Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana și

au deliberat, în ședință închisă, cu privire la următoarele.

I. Obiectul plângerii

- 1.1 Pretinsa discriminare directă în obținerea facilităților la procurarea abonamentelor în transportul public pe criteriu de statut social.

II. Admisibilitatea obiectului

- 2.1 Plângerea corespunde cerințelor art. 13 alin. (2) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității și nu ridică excepțiile de restituire prevăzute în art. 14 alin. (1) sau inadmisibilitate prevăzute în art. 14¹ alin. (1) din Legea nr. 121/2012.

III. Susținerile părților

Alegațiile petiționarei

- 3.1 Petiționara susține că este mamă a trei copii, pe care îi crește de una singură. Aceasta menționează că prin Decizia CMC nr. 6/1 din 13.06.2022, Anexa nr. 3 pct. 7, familiilor cu mulți copii domiciliată în mun. Chișinău, precum și în localitățile din componența mun. Chișinău, le-au fost stabilite facilități la procurarea abonamentelor.
- 3.2 Petiționara evidențiază că pentru a beneficia de facilități la procurarea abonamentelor, aceasta urma să obțină un certificat de la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, care îl elibera la prezentarea certificatelor de naștere a copiilor și care confirma faptul că persoana are la întreținere 3 sau mai mulți copii.
- 3.3 Petiționara susține că anterior expirării termenului de valabilitate a ultimului abonament procurat, a decis să meargă la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, în vederea obținerii certificatului confirmativ necesar pentru obținerea facilităților la procurarea

abonamentelor, astfel că în data de 08.05.2024 s-a adresat către Direcție cu solicitarea eliberării acestui certificat.

- 3.4 Petiționara afirmă că, prin răspunsul nr. T-140/24 din 22.05.2024, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana a refuzat eliberarea certificatului, indicând că prin Decizia CMC nr. 8/1 din 07.07.2022, a fost modificată descrierea pct. 7 din Anexa nr. 3, care prevede că de facilități la procurarea abonamentelor vor beneficia totalitatea persoanelor care sunt domiciliat în orașul Chișinău sau localitățile din componența municipiului Chișinău care se află la evidența Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, care nu se încadrează în alte categorii de călători (cu excepția categoriei de Călători generali) și au la întreținere 3 sau mai mulți copii. La fel, din conținutul aceluiași răspuns se reține că petiționara a beneficiat de un suport financiar în mărime de 12000 lei conform Dispoziției Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului nr. 1006-d din 01.12.2022 și potrivit confirmării nr. 149 din 07.09.2023 a beneficiat de facilități la procurarea abonamentului în transport public. Astfel, ulterior suportului acordat, prin Dispozițiile nr. 2723-d; 2724-d și 2725-d din 22.09.2023, copii petiționarei au fost scoși din evidența Direcției și din evidența Serviciului social de sprijin secundar pentru familiile cu copii, ca copii aflați în situație de risc de neglijare din motivul omisiunii involuntare a părinților.
- 3.5 Petiționara consideră că scoaterea copiilor săi de la evidența Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana și neoferirea facilităților la procurarea abonamentelor pentru călătoria în transportul public constituie o discriminare și solicită intervenția Consiliului.

Sușinerile Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana

- 3.6 Reclamata susține că, conform art. 6 lit. d) și lit. h) al Legii nr. 140/2013, privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, Direcția pentru protecția drepturilor copilului: asigură evaluarea familiilor cu copii aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți; asigură luarea și scoaterea de la evidență a familiilor cu copii aflați în situația de risc și a copiilor separați de părinți.
- 3.7 Reclamata menționează că, conform Hotărârii de Guvern nr. 270/2014, Secțiunea 1, pct. 11 *„Dacă în urma evaluării inițiale a situației copilului se confirmă că copilul este supus violenței, neglijării, exploatării, traficului, autoritatea tutelară locală dispune imediat luarea în evidență a copilului, deschiderea dosarului copilului și realizarea managementului de caz, conform procedurii aprobate de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, indicând, în caz de necesitate, specialiștii din domeniul ocrotirii sănătății, învățământului, organelor de ocrotire a normelor de drept, care urmează să participe în procesul de evaluare complexă”*.
- 3.8 Suplimentar, reclamata subliniază că în conformitate cu art. 8 al Legii nr. 140/2013, autoritatea tutelară locală este obligată să se autoseseze și/sau să asigure recepționarea și înregistrarea sesizărilor cu privire la copiii aflați în următoarele situații: a) copiii sunt supuși violenței; b) copiii sunt neglijăți; c) copiii practică vagabondajul, cerșitul, prostituția; d) copiii sunt lipsiți de îngrijire și supraveghere din partea părinților din cauza absenței acestora de la domiciliu din motive necunoscute; e) părinții copiilor au decedat; h) copiii au fost abandonați de părinți; i) în privința unuia dintre părinții copilului este instituită o măsură de ocrotire judiciară (ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă); j) copiii sunt victime ale infracțiunilor, dacă se află în una sau mai multe situații indicate la lit. a)-i); f) copiii trăiesc în stradă, au fugit ori au fost alungați de acasă; g) părinții copiilor refuză să-și exercite obligațiile părintești privind creșterea și îngrijirea copilului; k) copiii sunt expuși riscului de a comite infracțiuni sau se află în conflict cu legea.
- 3.9 Reclamata notează că, în baza cererii petiționarei din data de 04.10.2022, privind acordarea suportului financiar, având drept teme Hotărârea de Guvern nr. 889/2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii, Hotărârea de Guvern nr. 780/2014 cu privire la aprobarea Standardelor minime de calitate privind Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii,

- conform prevederilor art. 8, lit. b) din Legea nr. 140/2013, Circulara Ministerului Sănătății Muncii și Protecției sociale, din 09.10.2018, la data de 10.11.2022, în baza evaluării inițiale a managerului de caz, a deciziei Echipei multidisciplinare din cadrul DPDC Ciocana, din data de 10.11.2022, conform Dispozițiilor: nr. 680-d, nr. 681-d și nr. 694-d, din data de 15.11.2022, copiii BBBB, născut la 08.08.2006, CCCC, născut la 22.08.2012 și DDDD, născut la 22.08.2012, au fost luați în evidența Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, ca copii aflați în situație de risc de neglijare din motivul omisiunii involuntare a părinților, cu includerea în Serviciul social de sprijin secundar pentru familiile cu copii.
- 3.10 Totodată, reclamata accentuează că, Conform Hotărârii de Guvern nr. 270/2014, Secțiunea 4, pct. 30 Managerul de caz coordonează și monitorizează intervențiile în baza planului individual de asistență, cu implicarea, după caz, a echipei multidisciplinare, a reprezentanților legali ai copilului și a autorității tutelare teritoriale; pct. 31. Planul individual de asistență este revizuit în mod de necesitate, dar nu mai rar decât o dată la șase luni, după caz, consultat cu copilul; pct. 33. Dacă se înregistrează progrese durabile în dinamica cazului, managerul de caz închide cazul și scoate de la evidență copilul în baza dispoziției autorității tutelare locale.
- 3.11 În același timp, reclamata subliniază că în scopul depășirii situației de risc familia a beneficiat de un suport financiar în mărime de 12.000 lei, conform Dispoziției Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului nr. 1006-d din 01.12.2022.
- 3.12 Reclamata afirmă că monitorizarea utilizării ajutorului bănesc s-a efectuat de către managerul de caz din cadrul DPDC sectorul Ciocana, EEEE. Prin declarația petiționarei și prin actul de constatare a modului de utilizare a ajutorului bănesc acordat în cadrul Serviciului social de sprijin secundar pentru familiile cu copii, din 07.09.2023 s-a confirmat utilizarea suportului financiar alocat, în interesul superior al copiilor.
- 3.13 De asemenea, reclamata susține că, în perioada de monitorizare, în baza cererilor, petiționara, a beneficiat de 3 confirmări înregistrate în registrul de evidență a confirmărilor, cu numerele: nr. 44 la data de 06.07.2022, nr. 69 la data de 28.03.2023 și nr. 149 la data de 07.09.2023, pentru a avea posibilitatea de a procura abonamente cu reducere în transportul public, conform Deciziei nr. 8/1 din 07.07.2022 a Consiliului Municipal Chișinău, cu privire la modificarea și completarea deciziei nr 6/1 a Consiliului Municipal Chișinău, din 13.06.2022, de facilități la procurarea abonamentelor vor beneficia, conform tabelului nr. 3 (pct. 6 și pct. 7) capi de familie monoparentale și familii cu mulți copii - colonița Descriere - Totalitatea persoanelor care sunt domiciliat în orașul Chișinău sau localitățile din componența municipiului Chișinău care se află la evidența Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului.
- 3.14 Reclamata menționează că, ulterior, având drept temei faptul că familia a beneficiat de suport financiar întru asistența copiilor, în legătură cu realizarea acțiunilor planificate în Planul individual de asistență și depășirea situației de risc, aflându-se la monitorizarea managerului de caz, conform Managementului de caz, pentru o perioadă de 10 luni, copiii, au fost scoși din evidența Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, ca copii aflați în situație de risc de neglijare din motivul omisiunii involuntare a părinților, conform Dispozițiilor: 2723-d, nr. 2724-d și nr. 2725-d din data de 22.09.2023, în baza procesului-verbal nr. 45/16 al Echipei multidisciplinare a DPDC Ciocana din data de 19.09.2023.
- 3.15 Subsecvent, reclamata notează că la data de 11.06.2024, în cadrul Comisiei pentru protecția copilului a Direcției pentru protecția drepturilor copilului Ciocana a fost examinată cererea prealabilă a petiționarei, din 06.06.2024, adresată: Consiliului Municipal Chișinău, Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului, Consiliului pentru egalitate, Avocatului poporului, privind dezacordul cu răspunsul primit la solicitarea din data de 08.05.2024, înregistrată cu nr. T-140/1/24, privind acordarea unei confirmări precum că

- familia se află în evidența Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Ciocana, pentru a beneficia de facilități la procurarea abonamentelor, Comisia pentru protecția copilului a DPDC Ciocana a decis: cererea prealabilă nr. T-140/24 din 06.06.2024, se respinge integral, ca fiind inadmisibilă și neîntemeiată.
- 3.16 Reclamata mai menționează că cererea prealabilă a petiționarei, din 06.06.2024 a fost examinată de Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului conform prevederilor alin. (1) art. 168 Cod administrativ. Astfel, prin răspunsul nr. 1183 din 11.06.2024, Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului, raportând circumstanțele constatate la prevederile legale ce guvernează speța, a constatat că, motivele invocate în susținerea cererii prealabile, nu pot fi interpretate în favoarea admitterii acesteia.
- 3.17 Totodată, reclamata afirmă că DGPDC a menționat că la examinarea cazului vizat, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana a reacționat în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, Legea nr. 140/2013, Hotărârea de Guvern nr. 889/2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii și Hotărârea de Guvern nr. 780/2014 cu privire la aprobarea Standardelor minime de calitate privind Serviciul social de sprijin pentru familiile cu copii. Prin urmare, examinând solicitările înaintate de petiționară prin prisma prevederilor vizate supra, DPDC sectorul Ciocana nu a constatat risc iminent asupra vieții, siguranței copiilor.
- 3.18 În final, reclamata consideră plângerea neîntemeiată, privind pretinsa discriminare și solicită respingerea acesteia.

IV. Drept relevant

- 4.1 **Constituția Republicii Moldova, art. 16 alin. (2)** Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială.
- 4.2 **Pactul Internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, art. 2 alin. (2)** Statele părți la prezentul Pact se angajează să garanteze că drepturile enunțate în el vor fi exercitate fără nici o discriminare întemeiată pe rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, origine națională sau socială, avere, naștere sau orice altă împrejurare; **art. 11 alin. (1)** Statele părți la prezentul Pact, recunoscând dreptul oricărei persoane la un nivel de trai suficient pentru ea însăși și familia sa, inclusiv hrană, îmbrăcăminte și locuință suficiente, precum și la o îmbunătățire continuă a condițiilor sale de existență. Statele părți vor lua măsuri potrivite pentru a asigura realizarea acestui drept și recunosc în acest scop importanța esențială a unei cooperări internaționale liber consimțite.
- 4.3 **Carta socială europeană (revizuită), Partea I pct. 17** Copii și tinerii au dreptul la o protecție socială, juridică și economică corespunzătoare; **Partea a II-a, art. 16** În vederea realizării condițiilor de viață indispensabile dezvoltării depline a familiei, celula fundamentală a societății, părțile se angajează să promoveze protecția economică, juridică și socială a vieții de familie, în special prin intermediul prestațiilor sociale și familiale, al dispozițiilor fiscale, al încurajării construcției de locuințe adaptate nevoilor familiale, al ajutoarelor pentru tinerele familii sau orice alte măsuri corespunzătoare; **Partea a V-a art. E** Respectarea drepturilor recunoscute în prezenta Cartă trebuie asigurată fără deosebire de rasă, sex, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, sănătate, apartenență la o minoritate națională, naștere sau orice altă situație.
- 4.4 **Convenția Internațională cu privire la drepturile copilului, art. 26 alin. (1)** Statele părți vor recunoaște oricărui copil dreptul de a beneficia de securitate socială, inclusiv de asigurări sociale, și vor lua măsurile necesare pentru asigurarea deplinei realizări a acestui drept în conformitate cu legislația lor națională; **alin. (2)** Serviciile trebuie să fie acordate

când este cazul, ținându-se seama de resursele și de situația copilului și a persoanelor responsabile de întreținerea sa, ca și de orice alt element aplicabil la solicitarea serviciilor făcute pentru copil sau în numele său.

- 4.5 **Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, art. 1 alin. (1)** Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu; **art. 2 discriminare directă** – tratare a unei persoane în baza oricăruia dintre criteriile protejate, reale sau presupuse, în manieră mai puțin favorabilă decât tratarea altei persoane într-o situație comparabilă, în afară de cazul în care aceasta se justifică în mod obiectiv și rezonabil, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a aceluși scop sunt proporționale, adecvate și necesare; **art. 3** Subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat; **art. 12 alin. (1) lit. i)** Consiliul are ca atribuție examinarea plângerilor privind discriminarea.
- 4.6 **Regulamentul cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298/2011, pct. 56** Petiționarul sau, după caz, persoana interesată trebuie să prezinte fapte și eventuale probe care permit stabilirea prezumției existenței unei fapte de discriminare, iar reclamatului îi revine sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare.
- 4.7 **Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, art. 3 copil aflat în situație de risc** – copil în privința căruia, ca urmare a evaluării, se constată una sau mai multe din situațiile prevăzute la art. 8; **art. 8 lit. a)** Autoritatea tutelară locală este obligată să se autosesizeze și/sau să asigure recepționarea și înregistrarea sesizărilor cu privire la copiii aflați în următoarele situații: **lit. a)** copiii sunt supuși violenței; **lit. b)** copiii sunt neglijați; **lit. c)** copiii practică vagabondajul, cerșitul, prostituția; **lit. d)** copiii sunt lipsiți de îngrijire și supraveghere din partea părinților din cauza absenței acestora de la domiciliu din motive necunoscute; **lit. e)** părinții copiilor au decedat; **lit. f)** copiii trăiesc în stradă, au fugit ori au fost alungați de acasă; **lit. g)** părinții copiilor refuză să-și exercite obligațiile părintești privind creșterea și îngrijirea copilului; **lit. h)** copiii au fost abandonați de părinți; **lit. i)** în privința unuia dintre părinții copilului este instituită o măsură de ocrotire judiciară (ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă); **lit. j)** copiii sunt victime ale infracțiunilor, dacă se află în una sau mai multe situații indicate la lit. a)–i); **lit. k)** copiii sunt expuși riscului de a comite infracțiuni sau se află în conflict cu legea; **art. 9 alin. (1) lit. a)** Autoritatea tutelară locală în a cărei rază este locul aflării copilului dispune evaluarea inițială a situației copilului de către specialistul pentru protecția drepturilor copilului, iar în lipsa acestuia – de către asistentul social comunitar, cu implicarea în procesul de evaluare, după caz, a altor specialiști din domeniul ocrotirii sănătății, educației, ordinii publice etc.: a) în termen de 24 de ore – în cazul primirii informațiilor prevăzute la art. 8 lit. a)–c); **lit. b)** imediat – în cazul în care din conținutul sesizării se constată existența unui pericol iminent pentru copil, precum și în cazul primirii informațiilor prevăzute la art. 8 lit. d)–i); **alin. (4)** Dacă în urma evaluării inițiale a situației copilului se confirmă situația de risc pentru copil, autoritatea tutelară locală dispune imediat luarea în evidență a copilului aflat în situație de risc; **alin. (5)** Registrul de evidență a copiilor aflați în situații de risc se ține de către autoritatea tutelară locală, fiind completat de către specialistul pentru protecția drepturilor copilului, iar în lipsa acestuia – de către asistentul social comunitar; **alin. (6)** Evaluarea, asistența și monitorizarea copilului aflat în situație de risc se realizează prin utilizarea metodei managementului de caz, aprobată de autoritatea centrală pentru protecția copilului; **art. 12³** Modul de organizare și funcționare a serviciilor de asistență și

protecție a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți este stabilit de către Guvern; **art. 18 alin. (1) lit. a)** Evidența copiilor separați de părinți se ține de către: autoritatea tutelară locală care a dispus plasamentul de urgență al copilului sau cea de la domiciliul custodelui; **lit. c)** autoritatea centrală pentru protecția copilului, pe baza datelor prezentate de autoritățile tutelare teritoriale; **alin. (2)** Registrele de evidență a copiilor separați de părinți se țin de către autoritatea tutelară locală și de către specialiștii responsabili din cadrul autorităților tutelare teritoriale.

- 4.8 **Hotărârea de Guvern nr. 270/2014 cu privire la aprobarea Instrucțiunilor privind mecanismul intersectorial de cooperare pentru identificarea, evaluarea, referirea, asistența și monitorizarea copiilor victime și potențiale victime ale violenței, neglijării, exploatării și traficului, pct. 5 subpct. 2) copil aflat în situație de risc** – copil în privința căruia, ca urmare a evaluării, se constată una sau mai multe din situațiile prevăzute la art. 8 al Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți; **subpct. 8) neglijarea copilului** – omisiunea sau ignorarea voluntară sau involuntară a responsabilităților privind creșterea și educarea copilului, fapt care pune în pericol dezvoltarea lui fizică, mintală, spirituală, morală sau socială, integritatea lui corporală, sănătatea lui fizică sau psihică; **pct. 6 subpct. 1)** Reprezentanții instituțiilor de învățământ, medico-sanitare și de asistență socială, indiferent de forma juridică de organizare a acestora, culturale, ordine publică, inspectoratul de stat al muncii, altor autorități și instituții publice cu atribuții în domeniul protecției copilului, sunt obligați să înregistreze sesizările persoanelor referitor la cazurile suspecte de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului și/sau să se autosesizeze în situațiile în care au identificat cazuri suspecte de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului (în continuare – caz suspect), aplicând procedurile sectoriale; **subpct. 2)** să informeze imediat prin telefon autoritatea tutelară locală, iar în decurs de 24 ore să-i expedieze fișa de sesizare a cazului suspect de violență, neglijare, exploatare, trafic al copilului (în continuare – fișa de sesizare). Fișa de sesizare se completează cu datele deținute în momentul identificării cazului suspect, în special, în baza informațiilor obținute de la sursa raportării cazului suspect. Informațiile lipsă vor fi acumulate de către managerul de caz în cadrul evaluării inițiale a cazului; **pct. 7** După primirea sesizării telefonice privind cazul suspect autoritatea tutelară locală dispune imediat efectuarea evaluării inițiale a situației copilului de către managerul de caz, indicând, după necesitate, în dispoziție specialiștii din domeniul ocrotirii sănătății, educației, organelor de ocrotire a normelor de drept, care urmează să participe în procesul de evaluare inițială; **pct. 8** Managerul de caz, efectuează evaluarea inițială a cazului în scopul examinării sesizării; **pct. 9** În cadrul evaluării inițiale, se realizează interviul de protecție cu copilul, ținând cont de vârsta și gradul lui de maturitate, pentru a constata, soluționa nevoile imediate ale acestuia, implicând, după caz, alți specialiști pentru soluționarea problemelor de sănătate, emoționale, altor probleme de relevanță majoră, inclusiv, în caz de necesitate, limitarea accesului presupusului abuzator la alți copii. Interviul de protecție este realizat de către unul dintre specialiștii care este desemnat de către membrii echipei multidisciplinare care inspiră copilului mai multă încredere; **pct. 11** Dacă în urma evaluării inițiale a situației copilului se confirmă că copilul este supus violenței, neglijării, exploatării, traficului, autoritatea tutelară locală dispune imediat luarea în evidență a copilului, deschiderea dosarului copilului și realizarea managementului de caz, conform procedurii aprobate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, indicând, în caz de necesitate, specialiștii din domeniul ocrotirii sănătății, învățământului, organelor de ocrotire a normelor de drept, care urmează să participe în procesul de evaluare complexă; **pct. 12** Dacă informațiile comunicate nu s-au confirmat în procesul evaluării inițiale, însă s-au constatat alte probleme de ordin social, asistentul social comunitar va instrumenta cazul, conform problemei identificate; **pct. 13** Dacă informațiile comunicate nu s-au confirmat și nu au fost identificate alte probleme de ordin social, sesizarea se clasează, cu înregistrarea

rezultatelor evaluării inițiale în baza de date a beneficiarilor; **pct. 25** După deschiderea dosarului în condițiile pct. 11 al prezentelor Instrucțiuni, managerul de caz împreună cu echipa multidisciplinară efectuează, în termen de cel mult 10 zile, evaluarea complexă a cazului, **pct. 26 subpct. 1)** În urma evaluării complexe a cazului, managerul de caz, în comun cu specialiștii care participă la evaluare, întocmește planul individual de asistență, care conține determinarea și prioritizarea acțiunilor necesare de a fi întreprinse; **subpct. 2)** distribuirea sarcinilor între membrii echipei multidisciplinare și prestatorii de servicii sociale; **subpct. 3)** stabilirea intervalului de timp rezonabil pentru realizarea fiecărei acțiuni; **pct. 27 subpct. 1)** În urma evaluării complexe a cazului, autoritatea tutelară locală întreprinde următoarele acțiuni în vederea asigurării spațiului protector copilului menținerea copilului în familie; **subpct. 2)** reintegrarea copilului în familie; **subpct. 3)** plasamentul planificat al copilului, sau, după caz, menținerea copilului în plasamentul planificat; **pct. 30** Managerul de caz coordonează și monitorizează intervențiile în baza planului individual de asistență, cu implicarea, după caz, a echipei multidisciplinare, a reprezentanților legali ai copilului și a autorității tutelare teritoriale; **pct. 31** Planul individual de asistență este revizuit în mod de necesitate, dar nu mai rar decât o dată la șase luni și, după caz, consultat cu copilul; **pct. 32** În cazul în care pe parcursul evaluării complexe/implementării planului individual de asistență se constată pericol iminent pentru viața sau sănătatea copilului, autoritatea tutelară locală declanșează procedura de asigurare a măsurilor urgente de protecție a copilului, conform prevederilor prezentelor Instrucțiuni; **pct. 33** Dacă se înregistrează progrese durabile în dinamica cazului, managerul de caz închide cazul și scoate de la evidență copilul în baza dispoziției autorității tutelare locale.

- 4.9 **Hotărârea de Guvern nr. 889 din 11.11.2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii, pct. 9** Beneficiari ai sprijinului familial primar sunt toate familiile cu copii din comunitate, care au nevoie de suport; **pct. 10** Beneficiari ai sprijinului familial secundar sunt familiile cu copii în situații de risc și/sau familiile ai căror copii se află în proces de reintegrare, precum și familiile cu copii în risc de separare; **pct. 11** Serviciul se prestează în două forme: sprijin familial primar și sprijin familial secundar; **pct. 12** În cadrul sprijinului familial secundar familiile cu copii pot beneficia de ajutor bănesc; **pct. 16** Sprijinul familial secundar include un ansamblu de activități adresate beneficiarilor, cu scopul de a diminua factorii care afectează sănătatea și dezvoltarea copilului, a preveni separarea copilului de familie sau a pregăti reintegrarea lui în familie, care sunt realizate în baza managementului de caz aprobat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale; **pct. 20** Asistentul social comunitar elaborează planul individual de asistență cu participarea copilului, a părinților/persoanei în grija căreia se află copilul sau a altor persoane relevante, cu implicarea, după caz, a specialiștilor din domeniul ocrotirii sănătății, educației, ordinii publice, a autorității tutelare locale; **pct. 21** Managerul de caz informează managerul Serviciului despre necesitatea acordării altor servicii sociale specializate copilului și/sau familiei; **pct. 22** Dacă problema familiei cu copii nu poate fi soluționată fără asistență financiară, asistentul social comunitar solicită structurii teritoriale asistență socială, prin fișa de referire, examinarea cazului în vederea oferirii ajutorului bănesc, expediind raportul privind evaluarea situației copilului și familiei (conform anexei la prezentul Regulament); **pct. 23** Ajutorul bănesc se oferă în situațiile în care sprijinul familial secundar nu asigură diminuarea problemei/soluționarea cazului fără de asistență financiară. La stabilirea ajutorului bănesc se iau în considerare necesitățile familiei, numărul de copii în familie, condițiile de trai, factorii sezonieri, gravitatea problemei etc., precum și venitul familiei obținut din salarii, plăți sociale și alte surse de venit, declarate sub responsabilitatea familiei. Familia beneficiară de ajutor social are dreptul de a accesa ajutor bănesc; **pct. 24** Mărimea, destinația și perioada de acordare a ajutorului bănesc se stabilesc în conformitate cu necesitățile identificate în cadrul evaluării complexe și cu planul individual de asistență prezentate de managerul de caz; **pct. 27**

Ajutorul bănesc se acordă părinților/persoanei în grija căreia se află copilul (inclusiv tutorelui/curatorului, asistentului parental profesionist, părintelui educator din casa de copii de tip familial) printr-o plată unică sau lunară, pentru o perioadă determinată de timp, dar nu mai mare de 6 luni. Ajutorul bănesc poate fi acordat de mai multe ori pe parcursul unui an calendaristic; **pct. 32** Managerul de caz închide cazul beneficiarului odată cu realizarea obiectivelor planului individual de asistență și înregistrarea progreselor durabile în dinamica familiei, întocmind raportul cu privire la rezultatele implementării planului individual de asistență.

- 4.10 **Decizia nr. 8/1 din 07.07.2022 a Consiliului Municipal Chișinău, cu privire la modificarea și completarea deciziei nr 6/1 a Consiliului Municipal Chișinău, din 13.06.2022, pct. 1.2** de facilitați la procurarea abonamentelor vor beneficia, conform tabelului nr. 3 (pct. 6 și pct. 7) Capi de familie monoparentale și Familii cu mulți copii - colonița Descriere - Totalitatea persoanelor care sunt domiciliat în orașul Chișinău sau localitățile din componența municipiului Chișinău care se află la evidența Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului.
- 4.11 **Circulara Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției sociale, nr. 14/2659 din 09.10.2018 pct, 1** În cazul acordării ajutorului bănesc familiilor cu copii din cauza situației materiale precare, constatându-se totodată atitudinea responsabilă și adecvată a părinților/îngrijitorilor față de îndeplinirea obligațiilor privind creșterea și îngrijirea copiilor ca rezultat al evaluării conform Managementului de caz aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei nr. 96 din 18.05.2016, copilul urmează a fi luat în evidența autorităților tutelare locale în calitate de copil aflat în situație de risc – conform prevederilor art. 8, lit. b) din Legea nr. 140 din 14.06.2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, cu specificarea faptului că copilul se află în risc de neglijare din motivul omisiunii involuntare de către părinți/îngrijitori a responsabilităților privind creșterea și educarea copilului. În acest sens, domeniile de bunăstare afectate/pasibile de a fi afectate sunt în primul rând : sănătatea, siguranța, incluziunea dar și după caz, realizări, activism, respect. Totodată însă, scopul acordării ajutorului bănesc prin prisma Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii va consta în prevenirea separării copilului de familie; **pct. 2** În contextul monitorizării copiilor în situație de risc, în registrele autorităților tutelare de evidență a copiilor, utilizate pentru prezentarea Raportului statistic CER 103, se solicită evidența separată a „Copiilor aflați în risc de neglijare din motivul omisiunii involuntare de către părinți/îngrijitori a responsabilităților privind creșterea și educarea copilului” la următorii indicatori: „copii în situație de risc – copii neglijăți”; „motivele pentru care copiii în situație de risc au fost scoși de la evidență ca copii aflați în situație de risc – menținuți în familii/caz rezolvat”; „copiii beneficiari de sprijin familial secundar”, precum și „inclusiv acordarea ajutorului bănesc”.

V. În concluzie, Consiliul reține următoarele

- 5.1 Din materialele dosarului, Consiliul reține că urmează să se pronunțe asupra pretensei discriminări directe pe criteriul de statut social.
- 5.2 Consiliul reamintește că atât legislația națională (art. 15 alin. (1) și art. 19 din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității), cât și practica Curții Europene a Drepturilor Omului (printre multe altele, a se vedea cauza D. H. și alții contra Republicii Cehe par. 82-84, par. 177, cauza Chassagnou și alții contra Franței par. 91-92, cauza Timishev contra Rusiei par. 57) prevăd o regulă specială referitor la sarcina probei în litigiile privind discriminarea, și anume: sarcina probei trece la reclamat atunci când petiționarul/petiționara prezintă dovezi din care se poate prezuma că a existat un tratament discriminatoriu.
- 5.3 Pentru a institui prezumția discriminării directe, faptele invocate trebuie să caracterizeze cumulativ următoarele elemente:

- a) existența unui tratament mai puțin favorabil (excludere, deosebire, restricție etc.) în exercitarea unui drept recunoscut de lege
 - b) aplicat în comparație cu alte persoane
 - c) cu care se află în situație comparabilă
 - d) în baza unui criteriu protejat.
- 5.4 Analizând alegațiile și materialele prezentate de către petiționară, Consiliul stabilește că prezumția discriminării directe a fost instituită. Consiliul reține ca tratament mai puțin favorabil refuzul reclamatei în acordarea facilităților pentru obținerea abonamentelor destinate familiilor cu mulți copii, care sunt domiciliat în orașul Chișinău sau în localitățile din municipiul Chișinău. Consiliul a desprins că tratamentul mai puțin favorabil a fost determinat de faptul că copiii petiționarei au fost scoși de la evidența Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, adică datorită statutului social al acestora. Consiliul desprinde că petiționara se compară cu alți capi de familie (cu alte familii) care au mulți copii, dar cărora nu le-a fost restricționată posibilitatea de a beneficia de facilități la procurarea abonamentelor destinate familiilor cu mulți copii.
- 5.5 Conform art. 15 alin. (1) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, sarcina de a proba că faptele în cauză nu constituie discriminare revine persoanei despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie. Consiliul urmează să aprecieze existența justificării obiective și rezonabile a tratamentului mai puțin favorabil instituit și legătura de cauzalitate dintre acesta și criteriul invocat.
- 5.6 Reclamata afirmă că, conform Legii nr. 140/2013, Direcția pentru protecția drepturilor copilului se ocupă cu evaluarea și gestionarea cazurilor familiilor cu copii în situație de risc și a copiilor separați de părinți. Reclamata menționează că, conform Hotărârii de Guvern nr. 270/2014, dacă un copil este supus violenței sau neglijării, autoritatea locală trebuie să ia măsuri imediate, inclusiv deschiderea dosarului copilului și implicarea specialiștilor relevanți. Reclamata notează că, pe baza cererii petiționarei din 04.10.2022, copiii au fost luați în evidență ca fiind în situație de risc și au beneficiat de suport financiar conform regulamentelor și deciziilor relevante. Reclamata menționează că familia a primit un suport financiar de 12.000 lei pentru a depăși situația de risc. Ulterior, copiii au fost scoși din evidență ca fiind în situație de risc după ce familia a beneficiat de suport financiar și a urmat planul de asistență. La 11.06.2024, Comisia pentru protecția copilului a respins cererea petiționarei pentru facilități de transport, considerând-o neîntemeiată, deoarece pentru a avea posibilitatea de a procura abonamente cu reducere în transportul public, conform Deciziei nr. 8/1 din 07.07.2022 a Consiliului Municipal Chișinău, cu privire la modificarea și completarea deciziei nr 6/1 a Consiliului Municipal Chișinău, din 13.06.2022, de facilități la procurarea abonamentelor vor beneficia, conform tabelului nr. 3 (pct. 6 și pct. 7) Capi de familie monoparentale și Familii cu mulți copii - colonița Descriere - Totalitatea persoanelor care sunt domiciliat în orașul Chișinău sau localitățile din componența municipiului Chișinău care se află la evidența Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului.
- 5.7 Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului a confirmat că cererea prealabilă a petiționarei nu a fost admisă, motivând că nu se aplică în cazul respectiv. Reclamata subliniază că a acționat conform legislației și nu a identificat risc iminent pentru copii.
- 5.8 Consiliul, analizând în contradictoriu pozițiile scrise și verbale ale părților și raportându-le la circumstanțele speței, menționează următoarele.
- 5.9 Consiliul a constatat că petiționara deplânge scoaterea copiilor din evidența Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, fiind o familie monoparentală, având în îngrijire trei copii minori și fiind divorțată, fără suport financiar din partea tatălui copiilor. Consiliul ia în considerare alegațiile petiționarei, conform căreia situația sa o califică pentru includerea în categoria familiilor cu copii aflați în situație de risc conform art. 8 din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți. În același timp, Consiliul reține că menținerea copiilor în evidența Direcției pentru Protecția

- Drepturilor Copilului Ciocana este necesară pentru a-i permite petiționarei să beneficieze de facilități la achiziționarea abonamentelor pentru transportul public pentru copii săi, conform Deciziei nr. 8/1 din 07.07.2022 a Consiliului Municipal Chișinău, modificată prin Decizia nr. 6/1 din 13.06.2022.
- 5.10 Consiliul denotă din prevederile pct. 1.2 din Decizia menționată supra, că aceste facilități sunt acordate familiilor monoparentale și familiilor cu mulți copii, domiciliat în orașul Chișinău sau localitățile din componența municipiului Chișinău, care sunt înregistrate la Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului.
- 5.11 Consiliul constată că petiționara a adresat o cerere către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana în data de 04.10.2022, solicitând acordarea unui suport financiar. În urma cererii și având în vedere veniturile limitate ale petiționarei, managerul de caz al Direcției a evaluat situația financiară și a considerat necesar să ofere măsuri de sprijin. Astfel, conform prevederilor Circularei Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale din 09.10.2018, și în baza evaluării inițiale, precum și a deciziei echipei multidisciplinare a Direcției din 10.11.2022, conform Dispozițiilor nr. 680-d, nr. 681-d și nr. 694-d, emise la 15.11.2022, copiii BBBB (născut la 08.08.2006), CCCC (născut la 22.08.2012) și DDDD (născut la 22.08.2012) au fost înregistrați de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana ca fiind în situație de risc de neglijare, din cauza omisiunii involuntare a părinților, și au fost incluși în cadrul Serviciului social de sprijin secundar pentru familiile cu copii.
- 5.12 Totodată, Consiliul reține că, conform Hotărârii de Guvern nr. 270/2014, Secțiunea 4, pct. 30, managerul de caz a coordonat și monitorizat intervențiile conform planului individual de asistență și în urma evaluării, s-a stabilit acordarea unui ajutor bănesc de 12.000 lei, cu o sumă maximă de 4.000 lei per copil, conform Dispoziției Direcției Generale pentru Protecția Drepturilor Copilului nr. 1006-d din 01.12.2022. În plus, petiționara a beneficiat de trei confirmări înregistrate în registrul de evidență a confirmărilor, cu numerele: nr. 44 din 06.07.2022, nr. 69 din 28.03.2023 și nr. 149 din 07.09.2023, pentru achiziționarea abonamentelor cu reducere pentru transportul public, conform Deciziei nr. 8/1 din 07.07.2022 a Consiliului Municipal Chișinău.
- 5.13 Consecvent, Consiliul observă că, în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 270/2014, Secțiunea 4, pct. 31, planul individual de asistență este revizuit periodic, dar nu mai rar decât o dată la șase luni. Dacă se observă progrese, managerul de caz poate închide cazul și scoate copilul din evidență pe baza dispoziției autorității tutelare locale. În caz contrar, se pot lua măsuri urgente de protecție a copilului conform instrucțiunilor în vigoare, precum separarea copilului de familie. În acest sens, Consiliul constată că, prin declarația petiționarei și actul de constatare a utilizării ajutoarelor bănești din 07.09.2023, s-a confirmat utilizarea acestora în interesul superior al copiilor. După asistența acordată și monitorizarea de către managerul de caz, copiii au fost scoși din evidența DPDC sectorul Ciocana, conform Dispozițiilor nr. 2723-d, nr. 2724-d și nr. 2725-d din 22.09.2023, în baza procesului-verbal nr. 45/16 al echipei multidisciplinare din 19.09.2023.
- 5.14 Consiliul acceptă argumentul reclamatei precum că managerul de caz a evaluat situația copiilor petiționarei și a menționat în cadrul ședinței de audieri că, după acordarea suportului financiar, situația financiară a petiționarei s-a îmbunătățit, ceea ce a condus la necesitatea scoaterii copiilor de la evidență. De asemenea, copiii au beneficiat de facilități pentru transportul public de trei ori în perioada în care au fost înregistrați. Având în vedere ameliorarea situației materiale precare, precum și expirarea termenului de evidență al Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, s-au luat măsurile necesare pentru încheierea perioadei de monitorizare a copiilor petiționarei.
- 5.15 În ceea ce privește statutul de familie monoparentală invocat de petiționară, Consiliul acceptă argumentul reclamantei care a explicat că acest statut se referă la cazurile în care unul dintre părinți este absent fizic sau decedat, dar nu la situațiile în care unul dintre părinți

nu își achită la timp pensia de întreținere. Astfel, Consiliul reține că petiționara nu îndeplinește condițiile prevăzute de articolul 8 din Legea nr. 140/2013 pentru ca copiii săi să fie menținuți sau înregistrați în evidența Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana, cerință necesară pentru a beneficia de facilități pentru transportul public.

- 5.16 Consiliul constată că deciziile privind includerea copiilor în evidența Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului Ciocana și acordarea suportului financiar au fost bazate pe o evaluare obiectivă a situației financiare/materiale și familiale a petiționarei, conform Hotărârii de Guvern nr. 889/2013 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului social de sprijin pentru familiile cu copii și prevederilor din Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți. Petiționara a beneficiat de măsuri de sprijin adaptate nevoilor sale, inclusiv ajutoare financiare și facilități pentru transportul public, iar scoaterea copiilor din evidență a fost realizată în urma unei evaluări actualizate, care a demonstrat o îmbunătățire a condițiilor financiare și a situației familiale.
- 5.17 Acestea fiind stabilite, Consiliu conchide că faptele și probele prezentate de reclamată au fost în măsură să combată prezumția de discriminare instituită.

Astfel, conducându-se de prevederile art. 1, 2, 3, și art. 15 alin. (4) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității, coroborat cu pct. 61, 65 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298/2012,

CONSILIUL DECIDE

1. Faptele constatate nu reprezintă discriminare directă pe criteriu de statut social.
2. Decizia se comunică părților și va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.
3. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, direct la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, situată pe adresa: mun. Chișinău, str. Kiev, 3, fără respectarea procedurii prealabile.

Membrii Consiliului care au votat decizia:

Ian FELDMAN – președinte

Carolina BAGRIN – membră

Gheorghina DRUMEA – membră

Victorina LUCA – membră

Andrei LUNGU – membru